

# DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 215.

Niedziela, 18 (30) Września,

1866 r.

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących, po Świątach uroczystych i Niedzieliach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — We wszystkim co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 3.

Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się. — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnoszenie do domu opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach Pocztowych w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 kop. 20. — Półrocznie rs. 4 kop. 60. — Kwartalnie rs. 2 kop. 30. — Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się rs. 1.

## PRENUMERATA NA DZIENNIK WARSZAWSKI.

W Warszawie, z roznoszeniem: rocznie rs. 8 kop. 60; — kwartalnie rs. 2 kop. 15; — miesięcznie kop. 72. Na stacjach pocztowych w Królestwie, w kantorach pocztowych w Cesarstwie: rocznie rs 9 kop. 20; — kwartalnie rs. 2 kop. 30.

Obok tego, dla dogodności publiczności, w przyszłym IV-ym kwartale, będzie można prenumerować DZIENNIK WARSZAWSKI na stacjach pocztowych w Królestwie, miesięcznie po kop. 80.

Do Cesarstwa DZIENNIK inaczej jak w kopertach prenumerowany być nie może.

Pragnący odbierać DZIENNIK pocztą w kopertach, dopłacają oprócz tego kwartalnie rs. 1.

Prosimy o wczesne zgłaszanie się z prenumeratą, gdyż odbijamy liczbę egzemplarzy odpowiednią wczesnym zapisom. Również dla oszczędzenia porto na posyłkę pieniędzy do Dyrekcji, radzimy na prowincji zapisywać się na miejscowych stacjach pocztowych lub urzędach pocztowych.

Na mocy upoważnienia przez Radę Administracyjną udzielonego, opłata od ogłoszeń w Dzienniku zamieszczonych, poczynając z d. 19 Czerwca (1 Lipca) r. b. wynosić będzie: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12 od wiersza.

Za granicą można prenumerować DZIENNIK WARSZAWSKI:

W Prusach — we wszystkich urzędach pocztowych po cenie 12 tal., 24 srgr. rocznie.

W państwach należących do związku pocztowego niemieckiego, — także we wszystkich urzędach pocztowych po cenie 15 tal. 11 srgr.

W Szwajcarii i Włoszech — za pośrednictwem pogranicznych urzędów pocztowych Prus lub związku pocztowego niemieckiego — z dopłatą do powyższych cen porta od granicy do miejsca przeznaczenia.

We Francji — za pośrednictwem p. Collin w Paryżu komisanta gazet, lub urzędów pocztowych pruskich w Kolonii i Saarbrücken.

Obok tego, można otrzymywać DZIENNIK WARSZAWSKI wprost z Warszawy pod opaską za opłatą: do Berlina, Poznania, Wiednia, Krakowa, Lwowa, Drezna, Monachjum po kop. 2 od pojedynczego numeru; do Paryża, Florencji, Neapolu po kop. 5; do Zurichu po kop. 6.

### SPIS RZECZY.

**DZIAŁ URZĘDOWY.** — Komisja likwidac. — Rząd guber. warszawski. — Inspektor szkół m. Warszawy. — Centralny zarząd doch. z akcyzy. — Zarządzający doch. z akcyzy w Warszawie. — Najwyżej zatwierdzony ceremoniał.

**DZIAŁ NIEURZĘDOWY.** — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — Teatr rozmaitości. — Różne wiadomości. — Przyjazd Jej Kr. Wysokości Księżniczki Dagmary. — Komisja śledcza na Syberji. — Rezejm i układy pokojowe. — Afryka. — Reprezentanci prowincjonalni. — Ameryka. — Jef. Davis. — Austria. — Zaburzenie. — Meksyk. — Działania wojenne. — Niemcy. — Elektor heski. — Portugalia. — Srodki militarne. — Prusy. — Izba deputowanych. — Włochy. — Rozruchy na w. Sycylii. — Korespondencje z Włocławka, Lwowa, Zurichu, Paryża i Neapolu. — Nasze finansowe położenie (III).

**PRZEWODNIK WARSZAWSKI.** — Tydzień targowy i t. d.

### DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa,  
dnia 17 (29) Września.

Komisja Likwidacyjna w Królestwie Polskiem podaje do powszechnej wiadomości, iż wynagrodzenia likwidacyjne: w ilości rr. 634 k. 46, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 16 (28) Września r. b. Ferdynandowi Ojrzynskiemu, właścicielowi dóbr Kędzierzawice, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Pułuskim, Gminie Gołębie, wysłane zostało do Kasy Powiatu Płockiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 5,793 kop. 17, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Feliksowi Ojrzanowskiemu, właścicielowi dóbr Kondrajec-szlachecki, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Mławskim,

Gminie Raciąż, wysłane zostało do Kasy Powiatu Płockiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 66,645 kop. 23, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Księciu Aleksandrowi Druckiemu-Lubeckiemu, właścicielowi dóbr Cmielów, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Opatowskim, Gminach Krzeszowice, Sadowie, Cmielów i Ruda-Kościelna, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 5,968 kop. 73, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Władysławowi i Aurelii Chociszewskim, właścicielom dóbr Zaborów i Komorów, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Rawskim, Gminie Łaziska, wysłane zostało do Kasy Powiatu Warszawskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 27,545 k. 68, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Wandzie Czarnowskiej, właścicielce dóbr Secymin, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Łowickim, Gminie Tułowice, wysłane zostało do Kasy Pow. Warszawskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 3,778 kop. 61, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Anieli Czyżewicz, właścicielce dóbr Sętki, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Łukowskim, Gminie Ulany, wysłane zostało do Kasy Powiatu Siedleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 598 kop. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Grzegorzowi Łęczyńskiemu, właścicielowi dóbr Stepków, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Radzyńskim, Gminie Dębowa-Kłoda, wysłane zostało do Kasy Powiatu Siedleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4,473 kop. 74, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 16 (28) Września r. b. Motelowi Piercarz, właścicielowi dóbr Przybysławice, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Olkuskim, Gminie Lgota-Wielka, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 6,355 k. 78, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28)

Września r. b. Feliksowi Ciszewskiemu, właścicielowi dóbr Chobędza, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Miechowskim, Gminie Wysocice, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 17,784 kop. 83, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Hr. Mikołajowi Walewskiemu, właścicielowi dóbr Mnin, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Opoczyńskim, Gminie Pijanów, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 3,180 k. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. sukcesorom Józefa Roszkowskiego, właścicielom dóbr Obręb-mleczno, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Radomskim, Gminie Radom, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 7,934 kop. 98, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Stanisławowi Kruszowskiemu, właścicielowi dóbr Woźniki i Zalesice, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Piotrkowskim, Gminie Woźniki-szlacheckie, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,495 kop. 22, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Wiktorowi Czachurskiemu, właścicielowi dóbr Grabowczyk, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Hrubieszowskim, Gminie Grabowiec, wysłane zostało do Kasy Powiatu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 8,030 k. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Franciszkowi Serwińskiemu, właścicielowi dóbr Wola-Piaseka, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Lubelskim, Gminie Piaski-wielkie, wysłane zostało do Kasy Powiatu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 11,254 kop. 17, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. sukcesorom Księcia Aleksandra Golicyna, właścicielom dóbr Pęcherzew, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Kaliskim, Gminie Pęcherzew, wysłane zostało do

Kasy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 7,494 kop. 63, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Władysławowi *Chrzanoskiemu*, właścicielowi dóbr Żuchowice, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Piotrkowskim, Gminie Gorzkowice, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,706 kop. 14, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Antoniemu *Zajaczkowskiemu*, właścicielowi dóbr Świętek-Strumiany, położonych w Gubernji Augustowskiej, Powiecie Łomżyńskim, Gminie Szepietów, wysłane zostało do Kasy Powiatu Łomżyńskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 13,304 kop. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Jenerał-Lejtenantowi Prokofowi *Paulów*, właścicielowi dóbr donacyjnych Mykanów, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Wieluńskim, Gminie Mykanów, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4,025 kop. 34, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Rafałowi i Adeli *Wolskim*, właścicielom dóbr Żywalczyński, położonych w Gubernji Augustowskiej, Pow. Sejneńskim, Gm. Kudrany, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Augustowskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 2,730, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 16 (28) Września r. b. Hr. Helenie *Krukowieckiej*, właścicielce dóbr Osse, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Rąwskim, Gminie Bratoszewice, wysłane zostało do Kasy Powiatu Warszawskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 8,217 kop. 93, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Romanowi *Dobrowolskiemu*, właścicielowi dóbr Rudniki-Mstowskie, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Wieluńskim, Gminie Wańcerzów, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 3,387, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Aleksandrowi *Budzyńskiemu*, właścicielowi dóbr Grzybów, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Sandomierskim, Gminie Malkowice, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 3,926 kop. 90, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Sylwestrowi *Karnkowskiemu*, właścicielowi dóbr Młogoszyn, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Gostyńskim, Gminach Plecka-Dąbrowa i Wojszyce, wysłane zostało do Kasy Powiatu Warszawskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 8,718 kop. 70, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Władysławowi *Sulimierskiemu*, właścicielowi dóbr Lubiec, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Piotrkowskim, Gminie Kluki, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 3,611 kop. 29, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (27) Września r. b. Adamowi *Helbich*, właścicielowi dóbr Brudnów, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Radomskim, Gminie Wieniawa, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 91 kop. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Wojciechowi i Karolinie *Podowskiemu*, właścicielom wsi Maliszewo, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Płockim, Gminie Drobin, wysłane zostało do Kasy Powiatu Płockiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4,686 kop. 91, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Eustachji *Kraśnińskiej*, właścicielce dóbr Siemienice, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Gostyńskim, Gminie Wojszyce, wysłane zostało do Kasy Powiatu Warszawskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 2,754, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Feliksie *Graf*, właścicielce dóbr Tatary, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Lubelskim, Gminie Swidnik, wysłane zostało do Kasy Powiatu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 2,466 kop. 10, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Józefowi *Modlińskiemu*, właścicielowi dóbr Krzywosąd i Smorglin, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Włodawskim, Gminie Sędzin, wysłane zostało do Kasy Powiatu Warszawskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4,528 kop. 50, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Henrykowi *Roguskiemu*, właścicielowi dóbr Szwarzewice, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Opatowskim, Gminie Częstocice, wysłane zostało do Kasy Powiatu Radomskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 25,434 kop. 49, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Joannie *Koźmińskiej*, właścicielce dóbr Bedoń, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Łęczyckim, Gminie Bedoń, wysłane zostało do Kasy Powiatu Warszawskie-

go, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 220, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 16 (28) Września r. b. Aleksandrowi *Garbowskiemu*, właścicielowi dóbr Drzewoszki-male, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Gostyńskim, Gminie Żychlin, wysłane zostało do Kasy Powiatu Warszawskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4,098, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Augustowi *Czarneckiemu*, właścicielowi dóbr Rzasawy, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Wieluńskim, Gminie Rzasawy, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kaliskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 4,785 kop. 60, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (27) Września r. b. Romualdowi *Horodyskiemu*, właścicielowi dóbr Wołajowice, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Hrubieszowskim, Gminie Moniatycze, wysłane zostało do Kasy Powiatu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 6,680 kop. 13, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Teofilowi *Szyc*, właścicielowi dóbr Rzerzuśnia, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Miechowskim, Gminie Rzerzuśnia, wysłane zostało do Kasy Powiatu Kieleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 26,925, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 16 (28) Września r. b. Ignacemu *Wężykowi*, właścicielowi dóbr Wólka-nossowska, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Białskim, Gminie Zakanale, wysłane zostało do Kasy Powiatu Siedleckiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 3,971 kop. 56, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Teodorowi *Ostrowskiemu*, właścicielowi dóbr Grądy, położonych w Gubernji Augustowskiej, Powiecie Łomżyńskim, Gminie Nowogrodzkiej, wysłane zostało do Kasy Powiatu Łomżyńskiego, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 8,346, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Września r. b. Juljanowi *Swidzińskiemu*, właścicielowi dóbr Bereście, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Hrubieszowskim, Gminie Grabowiec, wysłane zostało do Kasy Powiatu Lubelskiego, celem wypłaty komu należy.

**Rząd Gubernjalny Warszawski.** Na mocy Najwyższego Manifestu z dnia 25 Lipca (6 Sierpnia) r. b. ma być dopełnionym pobór do wojska w Królestwie Polskim, przez losowanie. Losowanie to rozpocznie się po Okręgach konskrypcyjnych w dniu 3 (15) Października, a ukończone zostanie na dzień 5 (17) Listopada r. b. Wszyscy spisowi chrześcijanie i żydzi, kategorii pierwszej i drugiej, nieposiadający prawnych wyłączeń od poboru, obowiązani stawić się osobiście do zbiorowego punktu Okręgu, według stałego ich zamieszkania, to jest gdzie są zapisani do ksiąg ludności stałej — do odbicia losowania, od obowiązku tego nikt wyłączony być nie może; przebywający za paszportami w obcych gminach, chociażby czas oznaczony temiż paszportami jeszcze nie upłynął, do swych gmin powrócić winni, aby losowanie dopełnić; jakkolwiek władze miejscowe tak wiejskie jak i miejskie mają obowiązek w wykonaniu przepisów, zawiadomić spisowych, o dacie i miejscu losowania, jednak chociażby taka awizacja spisowemu doręczoną nie była, uwzględnić to spisowego nie będzie; owszem łącznie z innemi w terminie oznaczonym stawić się powinien, inaczej ulegnie takiemu losowi, jaki w niebytności jego Soltyś wiejski lub Ławnik miejski wyciągnie i utraci prawo do kupienia biletu wykupnego, lub dania za siebie za stepy do wojska, żadna zaś przeciwko temu reklamacja przyjęta nie zostanie. Od obowiązku jednak osobistego stawania we właściwym Okręgu, wyjęci są tylko ci spisowi, którzy znajdują się w m. Warszawie od d. 3 (15) Września r. b. lub wcześniej i są tu objęci księgami niestałej ludności; spisowi ci, dopełnią losowania w Warszawie, i nie mają obowiązku udawać się do miejsca stałego zamieszkania. Dla dokładnego poinformowania spisowych objaśnia się że: za 20 letnich uważają się ci którzy rodzili się 1845 r., za 21 letnich uważają się ci którzy rodzili się 1844 r., za 22 letnich uważają się ci którzy rodzili się 1843 r., za 23 letnich uważają się ci którzy rodzili się 1842 r., za 24 letnich uważają się ci którzy rodzili się 1841 r. Niniejsze ogłoszenie stosuje się nie tylko do spi-sowych znajdujących się w Królestwie, w miejscu stałego swojego mieszkania, lub czasowo w obcych gminach zamieszkałych, ale i do tych którzy za paszportami, znajdują się po zagranicami Królestwa. Tabela poniżej tu się zamieszczająca, wskazuje wszystkie Okręgi konskrypcyjne Gubernji tutejszej Warszawskiej, i w nich zbiorowe punkta, oraz i lata spisowych którzy w r. b. 1866 podlegają losowaniu. Tabela Okręgów konskrypcyjnych i lata spisowych losowaniu podlegających: — 1. **Okręg Brudnowski**: — wieś Nowa Praga, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni; żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni z 2-ej kategorii 23 letni. — 2. **Okręg Wilanowski**: — w Czerniaków, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 3. **Okręg Błonski**: — m. Błonie, chrześcijanie

z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 4. **Okręg Grojecki**: — m. Grojów, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni. — 5. **Okręg Górsko-Kalwaryjski**: — m. Góra Kalwarja, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni. — 6. **Okręg Łowicki**: — m. Łowicz, chrześcijanie 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 7. **Okręg Sochaczewski**: — m. Sochaczew, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 8. **Okręg Szymanowski**: — w. Szymanów, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21. — 9. **Okręg Rawański**: — m. Rawa, chrześcijanie 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni. — 10. **Okręg Skierniewicki**: — m. Skierniewice, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni. — 11. **Okręg Brzeziński**: — m. Brzeziny, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni. — 12. **Okręg Tomaszowski**: — m. Tomaszów, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni i z 2-ej kategorii 23 letni. — 13. **Okręg Brzesko-Kujawski**: — m. Brześć-Kujawski, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 21 i 22 letni. — 14. **Okręg Osieciński**: — m. Osiecin, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 15. **Okręg Chodecki**: — m. Chodecz, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 16. **Okręg Miński**: — m. Mińsk, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni i z 2-ej kategorii 23 i 24 letni. — 17. **Okręg Kaluszyński**: — m. Kaluszyn, chrześcijanie 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni i z 2-ej kategorii 23 i 24 letni. — 18. **Okręg Jadowski**: — m. Radzymin, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni i z 2-ej kategorii 23 i 24 letni. — 19. **Okręg Piotrkowski**: — m. Piotrków, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni i z 2-ej kategorii 23 i 24 letni. — 20. **Okręg Tuszyński**: — m. Tuszyń, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 21. **Okręg Radomski**: — m. Radomsk, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 21 i 22 letni. — 22. **Okręg Wieluński**: — m. Wieluń, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni i z 2-ej kategorii 23 letni. — 23. **Okręg Częstochowski**: — m. Częstochowa, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni i z 2-ej kategorii 23 i 24 letni. — 24. **Okręg Łęczycki**: — m. Łęczyca, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni. — 25. **Okręg Kłodawski**: — m. Kłodawa, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 26. **Okręg Zgierski**: — m. Zgierz, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni. — 27. **Okręg Łódzki**: — m. Łódź, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 28. **Okręg Koninowski**: — m. Konin, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni i z 2-ej kategorii 23 i 24 letni. — 29. **Okręg Kowalski**: — m. Koło, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni i z 2-ej kategorii 23 i 24 letni. — 30. **Okręg Sieradzki**: — m. Sieradz, chrześcijanie 20 21 i 22 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 31. **Okręg Widawski**: — m. Widawa, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 32. **Okręg Zdunsko-Wola**: — m. Zdunsko-Wola, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni. — 33. **Okręg Pabjanicki**: — m. Pabjanice, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni i z 2-ej kategorii 23 i 24 letni. — 34. **Okręg Kutnowski**: — m. Kutno, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 35. **Okręg Gombiński**: — m. Gombin, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22. — 36. **Okręg Kaliski**: — m. Kalisz, chrześcijanie z 1-ej kategorii 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20 i 21 letni. — 37. **Okręg Wartycki**: — m. Turek, chrześcijanie 20 i 21 letni, żydzi z 1-ej kategorii 20, 21 i 22 letni.

**Inspektor szkół miasta Warszawy** podaje do wiadomości rodziców i opiekunów, iż zapis uczniów i uczennic do szkół elementarnych rządowych wyznania mojżeszowego w Warszawie i na Pradze na półrocze pierwsze roku szkolnego 1866/7, odbywać się będzie w każdej respective szkole w godzinach od 9 do 12 przed południem, poczynając od dnia 22 września (4 października) (oprócz soboty), do dnia 26 września (8 października); regularny zaś wykład nauk z dniem 27 września (9 października) rozpoczętym zostanie. Nadmieniam prztem Inspektor, iż pobieranie nauk w rzeczonych szkołach jest bezpłatne. Pragnący więc uczęszczać, winni

się zgłosić w czasie oznaczonym do zapisu, przy złożeniu dowodu odbytej ospy szczepionej.

W Centralnym Zarządzie Dochodów z Akcyzy w Królestwie Polskiem mianowani zostali: Były Rewizor Gubernialny *Paszczenko*, Rewizorem w Łomżyńskim Zarządzie Akcyzy od 3 (15) Września; Starszy Nadzorca Zarządu Akcyznego Gubernji Liflandzkiej, Baron *von der Pallen*, Rewizorem w takimże Zarządzie Kieleckim od 1 (13) Września t. r.; dymisjonowany Sekretarz Gubernjalny *Szyszko*, Rewizorem w Suwalskim Zarządzie; Urzędnik do Szczególnych poleceń przy Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, *Kamocki* i Adjunkt b. wydziału Dochodów Niestałych w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu *Świeszewski* — pierwszy Buchhalterem, a drugi Pomocnikiem Buchhaltera w biurze Zarządu Centralnego, — obaj od dnia 3 (15) Września r. b.

Zarządzający dochodami akcyznymi w Warszawie, przy odezwie z dnia 9 (21) września za Nr 784, zakomunikował nam dla ogłoszenia następujące przepisy dotyczące wyrobu piwa: Na oryginalnie napisano: „Na zasadzie art. 175. ustawy o poborze od trunków w Królestwie Polskiem, z roku 1866, zatwierdzam, dnia 23 sierpnia 1866 roku.” W zastępstwie ministra finansów, towarzysz ministra, generał-lejtnant (podp.) *Grejg*. — Za zgodność: zastępca naczelnika wydziału (podp.) *Pleen*.

Przepisy dla ustanawiania głównych oznak odróżniających wyrób piwa wyższych gatunków od wyrobu piwa zwyczajnego. 1) Główne oznaki, podług których można odróżnić wyrób piwa wyższych gatunków od wyrobu zwyczajnego, stanowią: czas potrzebny do fermentacji brzożki piwnej i tęgość ekstraktu piwnego. 2) Stosownie do tego urządzone być mają zakłady: a) Browary, produkujące wyższe gatunki piwa, muszą mieć koniecznie kadzie fermentacyjne, w których odbywa się fermentacja wymagająca podług gatunku piwa, do zupełnego wyrobienia, około 14-tu lub więcej dni. b) Browary, wyrabiające zwyczajne piwo, potrzebują mieć, oprócz kotła i naczyń zaciernych, tylko kondensatory (kilszoki) i kadź zbiorową, z której piwo się zlewa, a fermentacja następuje i kończy się w nalanych beczkach. 3) Na pierwszych i drugich browarach dozwala się wyrabianie piwa; przytem wolno jest, na jednym i tymże zakładzie mieć naczynia, służące do wyrabiania wszelkiego gatunku piwa. 4) Browar, który posiada kadzie fermentacyjne, w każdym razie zalicza się do liczby zakładów wyrabiających piwo wyższych gatunków. 5) Powowar, który chce wyrabiać zwyczajne piwo w browarze mającym kadzie fermentacyjne, obowiązany jest uprzątnąć je z tego browaru, a w razie niedo- godności uprzątnienia, wszystkie te kadzie fermentacyjne mają być opieczętowane pieczęcią urzędnika akcyznego; bez zachowania tych warunków, wyrabianie zwyczajnego piwa w browarach, mających kadzie fermentacyjne, zabrania się. Uwaga. W browarach wyrabiających zwyczajne piwo, oprócz naczyń zaciernych i kolszoków, dozwala się mieć tylko jedną kadź zbiorową i jedną przelewną, jeżeli ta ostatnia w urządzeniu browaru będzie potrzebna; kadzie te muszą być zamknięte pokrywami, i mogą mieć tylko komunikację przez zamykane rury z kolszokiem i być opatrzone kurkiem dla zlewania piwa do beczek. Dla mieszania brzożki i dla płokania kadzi dozwala się na pokrywach otwór wielkości jednego arszyna kwadratowego. 6) W browarach, wyrabiających piwo zwyczajne, urzędnicy zarządu akcyznego winni przekonywać się przy rewizji, czy istotnie produkuje się zwyczajne piwo. 7) Czynność ta załatwia się przez zanurzenie cukromierza *Jakuszewskiego*, przy temperaturze od + 10% do + 14% R., do ekstraktu piwnego przed zaczęciem fermentacji. 8) Jeżeli cukromierz wskaże w ekstrakcie piwa najwięcej 9%, wtedy piwo, wyrabiane bez kadzi fermentacyjnych, uznaje się za zwyczajne; skoro zaś będzie więcej nad 9%, to piwo zalicza się do wyższych gatunków. 9) Cukromierze do wymierzania tęgości piwa, wedle przyjętego w królestwie porządku, mają być sprawdzone i poświadczone w magistracie m. Warszawy. 10) Piwowary obowiązani są mieć u siebie sprawdzone i poświadczone cukromierze, dla okazania urzędnikowi akcyznemu na jego żądanie. — Za zgodność: zastępca naczelnika wydziału (podp.) *Pleen*.

Najwyżej zatwierdzony ceremoniał, uroczystego wjazdu do St. Petersburga Jej Królewskiej Wysokości Księżniczki *Duńskiej Marji-Zofji-Fryderyki-Dagmary*, Dostojnej Narzeczonej Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia *Cesarzowicza Następcy Tronu Aleksandra Aleksandrowicza*.

I. O wyznaczonych przez Jego Cesarsko Mość dniu i godzinie, według rozesłanych od Dworu awizacji mają się zebrać: osoby uczestniczące w uroczystym orszaku — na stacji carsko-sielskiej kolei żelaznej w St. Petersburgu, a nieuczestniczące w orszaku lecz mające wstęp do Dworu — w pałacu zimowym: członkowie rady państwa i senatorowie — w wielkiej cerkwi,

damy i kawalerowie dworu — w sali koncertowej, wszyscy generałowie, sztab i ober-oficerowie — w sali *Mikołajewskiej* i awansali; damy miejskie i urzędnicy cywilni — w sali herbowej; dostojniejsi rosyjscy i zagraniczni kupcy z małżonkami — w sali feldmarszałków.

II. Przed przybyciem Ich Cesarskich Mości i Ich Cesarskich Wysokości na stację, wszyscy uczestniczący w orszaku zajmą niżej wspomniane, przeznaczone im miejsca.

III. Na stacji kolei żelaznej Najjaśniejsi Państwo i Ich Wysokości będą przyjmowani przez st. petersburskich ober-policmajstra, gubernatora i komendanta.

IV. Kiedy Najjaśniejszy Pan raczy wsiąść na koń a Najjaśniejsza Pani, Dostojna Narzeczone, Wielkie Księżne i Wielkie Księżniczki do powozów, — natenczas orszak ruszy w następującym porządku: 1. Policmajster, za nim 12 żandarmów, po 2-ch w szeregu, konno. 2. Szwadron kaukaski — lejbgwardji własnego Jego Cesarskiej Mości konwoju. 3. Kamerfurjer konno; za nim 60 dworskich lokajów, 6 kamer-lokajów, 6 laurów i 8 dworskich murzynów; wszyscy po dwóch w szeregu, w galowej liberji, piechotą. 4. Strzemienny Najjaśniejszego Pana konno; za nim 20 strzelców, po dwóch w szeregu, w galowej liberji, a za nimi zarządzający Cesarskiem polowaniem, konno. 5. W otwartym faetonie, cugiem, dwóch mistrzów obrzędów Dworu Cesarskiego, z buławami. 6. W otwartym faetonie, cugiem, pełniący obowiązki wielkiego mistrza obrzędów, z buławą. 7. 8 kamerjunktur konno, po dwóch w szeregu, a przed nimi mistrz obrzędów, także konno. 8. 4 szambelanów konno, po dwóch w szeregu, a przed nimi mistrz obrzędów, także konno. 9. Oficer stajenny i dwóch masztalerzy konno. 10. Urzędnicy Dworu drugiego rzędu i dyżurni szambelani i kamerjunktur w czteromiejscowych galowych, złożonych powozach. 11. Marszałek Dworu z buławą w otwartym faetonie. 12. Urzędnicy Dworu pierwszego rzędu i wielki marszałek królewsko-duńskiego dworu w czteromiejscowych galowych, złożonych powozach. 13. Wielki marszałek Dworu w odkrytym faetonie. 14. Szwadron kaukazko-kozacki lejbgwardji własnego Jego Cesarskiej Mości konwoju. 15. Koniuszowie i pełniący obowiązki koniuszych, po dwóch w szeregu konno. 16. Oficer stajenny, konno. 17. Jego Cesarska Mość Najjaśniejszy Pan, Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę *Cesarzewicz Następcą Tronu Aleksander Aleksandrowicz*, Jego Królewska Wysokość Książę *Duński Następcą tronu*, Ich Cesarskie Wysokości Wielcy Książęta: *Włodzimierz Aleksandrowicz*, *Aleksy Aleksandrowicz*, *Konstanty Mikołajewicz*, *Mikołaj Mikołajewicz Starszy*, *Michał Mikołajewicz*, Ich Wielko-Książęce Wysokości Książę *Jerzy Meklenbursko-Strelicki* i Książę *Aleksander Heski*, Jego Cesarska Wysokość Książę *Piotr Georgiewicz Oldenburgski*, konno, koło karety Najjaśniejszej Pani i Dostojnej Narzeczonej. 18. Jej Cesarska Mość Najjaśniejsza Pani, z Jej Królewską Wysokością Dostojną Narzeczoną Jego Cesarskiej Wysokości *Cesarzewicza Następcy Tronu*, w galowej złożonej karecie, cugiem 8-mio konnym; przy każdym koniu masztalerz; koło karety z prawej strony wielki koniuszy, a z lewej — dowodzący całym konwojem, konno, obydwaj przy tylnych kołach; przy rzemieniach dwaj paziowie; po bokach idą czterej kamer-kozacy w galowym ubraniu, z tyłu karety sześciu kamer-paziów konno, a za nimi czterech masztalerzy konno. 19. Z tyłu za Jego Cesarską Mością i Ich Wysokościami — minister Dworu Cesarskiego, minister wojny, dowodzący Cesarską główną kwaterą i deżurni: generał-adjutant, generał-major z orszaku Jego Cesarskiej Mości i fligel-adjutant; generałowie zostający przy osobie Jego Cesarskiej Mości, generał-adjutanci, generał-majorowie z orszaku Jego Cesarskiej Mości i fligel-adjutanci; zostający przy Ich Wysokościach generałowie i adjutanci i świta wojskowa, przybyła z *Duńskim następcą tronu*. 20. Ich Cesarskie Wysokości Wielkie Księżne *Aleksandra Józefówna* i *Aleksandra Piotrówna*, z Wielkimi Księżniczkami *Marją Aleksandrowną* i *Olgą Konstantynówną*, w galowej złożonej karecie, cugiem w sześć koni; przy każdym koniu masztalerz; z każdej strony karety u tylnych kół, — koniuszy konno; przy rzemieniach dwaj paziowie; po bokach idą czterej lokaje; za kareta dwaj kamer-paziowie konno, a za nimi dwaj masztalerze konno. 21. Ich Cesarskie Wysokości Wielka Księżna *Katarzyna Michałówna* i Księżniczka *Romanowska-Leuchtenburska Eugenia Maksymiljanówna*, w galowej złożonej karecie, cugiem w sześć koni; przy każdym koniu masztalerz; z każdej strony karety, przy tylnych kołach, koniuszy konno; po bokach idą czterej lokaje; za kareta dwaj kamer-paziowie, konno, a za nimi dwaj masztalerze konno. 22. Lejbszwadron pułku kirysierów lejbgwardji Jego Cesarskiej Mości. 23. Damy stanu, kamer-frejliny, wielka mistrzyni królewsko-duńskiego dworu, ochmistrzy-

nie i wyznaczone frejliny Najjaśniejszej Pani i Wielkich Księżn, ochmistrzyni Dostojnej Narzeczonej, — w czteromiejscowych galowych, złożonych karetach. 24. Szwadron pułku atamańskiego lejbgwardji.

V. Orszak postępuje od st. petersburskiej stacji carsko-sielskiej kolei żelaznej przez prospekt zamiejski, ulicę *Włodzimierską* i prospekt *Newski* do katedry kazańskiej *Matki Boskiej*, a potem przez prospekt *Newski*, ulicę *Wielką Morską* i plac pałacowy na dziedziniec pałacu zimowego.

VI. Na całej drodze uroczystego pochodu, od stacji kolei żelaznej do pałacu zimowego, rozstawione będą wojska z rozporządzenia władzy wojskowej.

VII. Przy katedrze kazańskiej, Najjaśniejszy Pan i Ich Wysokości Wielcy Książęta, raczą zsiąść z koni, a Jej Cesarska Mość, Dostojna Narzeczone, Wielkie Księżne i Wielkie Księżniczki — wysiąść z powozów, gdzie będą powitane przez metropolitę i wyznaczone przezeń duchowieństwo, z krzyżem i wodą święconą.

VIII. Świta wojskowa Najjaśniejszego Pana i Wielkich Księżn, z wyjątkiem ministra Dworu Cesarskiego, ministra wojny, dowodzącego główną kwaterą Cesarską i deżurnych: generał-adjutanta, generał-majora z orszaku Jego Cesarskiej Mości i fligel-adjutanta, po przybyciu przed katedrą nie zsiada z koni, ale szykuje się naprzeciw wejścia frontem do niego i oczekuje na Najwyższe wyjście z katedry.

IX. Powozy znajdujące się przed Ich Cesarskimi Mościami, nie zatrzymują się przed wejściem do katedry kazańskiej, jadą dalej, kiedy zaś karety Jej Cesarskiej Mości i Ich Wysokości podjadą do katedry, cały orszak zatrzymuje się. Damy i kawalerowie dworu nie wysiadają z powozów.

X. Po ukończeniu w katedrze modłów, kiedy Jej Cesarska Mość raczy wsiąść do powozu, a Najjaśniejszy Pan na koń, orszak dalej się posuwa.

XI. Po przybyciu na plac pałacowy, powozy kawalerów dworu, z wyłączeniem faetonów, jadące na przodzie, zrównawszy się z kolumną *aleksandrowską*, zawracają: jedne do własnego Jego Cesarskiej Mości podjazdu, a drugie do komendanckiego, gdzie kawalerowie wysiadają z karety i udają się do paradnej sieni, dla poprzedzania Ich Cesarskich Mości; faetony zaś wjeżdżają na dziedziniec pałacu zimowego i znajdujący się w nich ministrowie obrzędów, pełniący obowiązki wielkiego ministra obrzędów, mistrz Dworu i wielki mistrz Dworu, wysiadają przy podjeździe ambasadorskim.

XII. Powozy z Najwyższymi osobami i damami, wjeżdżają na dziedziniec pałacu zimowego do podjazdu ambasadorskiego.

XIII. Przednie oddziały wojsk konwojujących orszak, wjeżdżają na dziedziniec pałacu zimowego, i stoją tam frontem do odwachu pałacowego; oddziały jadące z tyłu zatrzymują się z obu stron głównej bramy pałacu zimowego, nie wjeżdżając na dziedziniec.

XIV. Szambelani i kamer-junktur, uczestniczący w orszaku konno, wjeżdżają na dziedziniec pałacu zimowego, zsiadają z koni pomiędzy głównym odwachem a podjazdem ambasadorskim i wchodzą do sieni paradnej, dla poprzedzania Ich Cesarskich Mości. Wojeńska świta Jego Cesarskiej Mości i Ich Wysokości także wjeżdża na dziedziniec, zsiada z koni pomiędzy głównym odwachem i bramą i postępuje za Ich Cesarskimi Mościami.

XV. Po zawiadomieniu o zbliżaniu się orszaku, zgromadzeni w pałacu zimowym damy i kawalerowie Dworu, wychodzą do sieni paradnej, na spotkanie Ich Cesarskich Mości.

XVI. Kompanja grenadierów pałacowych rozstawia się szpalerem w dwa szeregi od drzwi podjazdu, w sieni, do drzwi awansali, mając szyldwachów u drzwi wielkiej cerkwi i w sali koncertowej. Sztandar tej kompanji staje na zwrocie paradnych schodów, po środku, plecami do niszy.

XVII. Od podjazdu ambasadorskiego, kawalerowie Dworu poprzedzają Ich Cesarskie Moście, w zwykłym porządku po paradnych schodach, przez awansalę, sale feldmarszałków i herbową, obok wewnętrznej warty pieszej, do wielkiej cerkwi, a damy staną, kamer-frejliny, ochmistrzynie Dworu i frejliny postępują za Cesarską Rodziną, po dwie w szeregu, według starszeństwa.

XVIII. Przy wejściu do cerkwi, spowiednik z duchowieństwem dworskim, z krzyżem i wodą święconą, powita Ich Cesarskie Moście i Ich Wysokości.

XIX. Po ukończeniu modłów, Ich Cesarskie Moście poprzedzane przez skład Dworu, postępują w tymże porządku przez też same i *Mikołajewską* i koncertową salę do wewnętrznych pokojów.

XX. Damom nie mającym wstępu do Dworu, pozwała się być na galerjach we wszystkich salach, za biletami, a także w sieni i na schodach paradnych,

między słupami, za szpalerem grenadierów pałacowych.

XXI. Przy wejściu Ich Cesarski ch Mości i Ich Wysokości do pałacu zimowego, z twierdzy Piotra i Pawła dane będzie 101 wystrzałów.

XXII. Wieczorem miasto będzie iluminowane. (*Jour. de St. Pet.*)

## DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa,

dnia 17 (29) Września.

Raporta generała Angioletti z Sycylii donoszą, że zajęcie m. Palermo przez wojska królewskie nie nastąpiło tak łatwo, jak głosiły pierwotne wiadomości. Wojsko, po wylądowaniu, musiało toczyć uporczywą walkę z powstańcami i wypierać ich z zabarykadowanych domów, przyczem straciło kilku w poległych, a wielu w ranionych. Przewódcami powstania byli były pułkownik Bentivegna i niejaki d'Aquisto, a według *Nazione*, eks-ksiądz — Retolo.

Według wiedeńskiej półurzędowej *Debatte*, układy o pokój pomiędzy Austrią i Włochami toczące się w Wiedniu, zaszły już tak daleko, że na naradzie d. 25-go b. m. zgodzono się ostatecznie co do wynagrodzenia mającego być zapłaconem przez Włochy, a mianowicie, królestwo to ma przejąć resztę długu zwanego *Monte lombardo-veneto* i obok tego zapłacić gotówką 35 milionów zfr., jako część długu weneckiego z 1854 r., a w zamian za to otrzyma wszystkie nieruchome zasoby wojenne w twierdzach bezpłatnie. Układy o sprostowanie granic mają się toczyć oddzielnie. W Paryżu krążyła pogłoska, że margr. de Moustier uda się z Konstantynopola do Francji na Wiedeń, która wszelako nie zgadza się z podaną przez nas wczoraj wiadomością, z *Patrie*, donoszącą, że margr. Moustier w czwartek 27-go b. m. miał już stanąć w Marsylii. Telegram nasz z Trjestu donosi, iż p. Moustier przed odjazdem z Konstantynopola oświadczył deputacji greków, która złożyła mu adres dziękczynny, iż jakkolwiek Francję mocno obchodzi moralny i intelektualny rozwój heleńców, wszakże powszechna spokojność w Europie nie pozwoli jej popierać rewolucyjne dążenia przeciw Turcji.

Agitacja reformy wyborczej w Anglii, przybiera coraz większe rozmiary; na meetingu albowiem w Manchester, odbytym 24-go b. m., uchwalono te same, co na wszystkich podobnych zgromadzeniach rezolucje, domagające się usunięcia gabinetu torysów, przemawiające na korzyść agitacji za prawem powszechnego tajnego głosowania i wyrażające podziękowania p. Stuartowi Mill, Gladstonowi i Brightowi, z zaleceniem, aby na następnych posiedzeniach parlamentu wzięli w opiekę sprawę ludu. Po południu tegoż dnia doręczono p. Brightowi adres, w którym żądano, aby był reprezentantem nie tylko swych wyborców w Birmingham, ale i wszystkich obywateli w trzech połączonych królestwach, którzy przez zastarzałe prawo, pozbawieni są głosowania. P. Bright odpowiedział z wielkim umiarkowaniem, wskazując zasługi, jakie sobie zjednał rząd dotychczasowymi usiłowaniami w celu rozszerzenia prawa wyborczego i oświadczył, że reforma wyborcza wymierzona jest nie przeciw rządowi ani też opinii publicznej, ale przeciwko małej mniejszości, która panowanie uważa za przywilej swej kasty, i rządzi raczej w swoim, niż w całego kraju interesie.

Zwracamy uwagę czytelników naszych na zamieszczone poniżej korespondencje ze Lwowa, Zurichu i Paryża, oraz na dalszy ciąg artykułu z *Rus. Inw.* o finansowem położeniu Rosji.

## Telegramy.

**Trjest, 28-go września.** Według pewnych wiadomości z Konstantynopola, margr. Moustier oświadczył deputacji greków w Konstantynopolu, która przed odjazdem doręczyła mu adres dziękczynny, że moralny i intelektualny rozwój narodu heleńców, leży na sercu Francji, ale powszechna spokojność europejska, nie pozwala jej popierać rewolucyjnych ruchów przeciwko Turcji.

### Wiadomości telegraficzne.

\* *Paryż, 27 września.* *Monitor* donosi, że cesarz Napoleon odbył wczoraj w Biarritz przegląd eskadry pancernej. (*Wolffs T. B.*)

\* *Paryż, 27 września.* Otrzymano tu wiadomości z Aleksandrii z daty wczorajszej. Donoszą one, że całkiem mylna jest pogłoska, jakoby wojska egipskie miały doznać porażki na wyspie Kandji. Egipcjanie nie byli przygotowani do rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich i zostali chwilowo odcięci. Lecz następcy Izmaela paszy, Yahia paszy, powiodło się, zaraz po jego przybyciu na wyspę Kandję, połączyć znowu wojska egipskie z tureckimi, przyczem egipcjanie stracili tylko 150 ludzi. Obecnie znajduje się na wyspie Kandji 20,000 egipcjan. (*Tamże.*)

\* *Drezno, 27 września.* *Dresd. Jour.* donosi: Król saski ma przybyć dziś do Pragi. P. Friesen, pełnomocnik saski do prowadzenia układów o pokój, przybył tu w nocy z Berlina i wyjechał dziś w południe do Pragi dla widzenia się z królem, za kilka zaś dni wróci do Berlina. (*Tamże.*)

\* *Drezno, 27 września.* *Dresd. Jour.* podaje otrzymane z kwatery wojsk saskich pod Wiedniem, zaprzeczenie wiadomości dziennikarskiej, jakoby księżę następcą tronu saskiego miał oświadczyć wojskom saskim, iż wkrótce, w przymierzu z francuzami, wróci jako zwycięzcy do Saksonji. (*Tamże.*)

\* *Berlin, 27 września.* Wczoraj wyszedł z szyn jeden wagon pociągu pośpiesznego na drodze żelaznej meno-wezerskiej. Jedna kobieta została zabita na miejscu, trzy osoby zostały mocno potłuczone, a kilka osób odniosło lekkie rany. Za wagonem, który wyszedł z szyn, znajdowały się cztery wagony z ciężko ranionymi prusakami, lecz takowe nie wyszły z szyn, a osoby w nich siedzące nie doznały najmniejszego szwanku. Przyczyna wyjścia z szyn nie jest dotąd znana. (*Tamże.*)

\* *Cuxhaven, 27 września.* Parostatek *Speculant*, który płynął z Altony pod kierunkiem kapitana Dirksa i holował bryg, wysadzony dziś został w powietrze naprzeciw tutejszego miasta i stracił całą swą osadę. Przyczyna eksplozji nie jest wiadoma. (*Tamże.*)

\* *Kassel, 26 września.* *Hessische Morgenzeitung* donosi: Wystosowana do rządu prośba 12-stu członków zgromadzenia stanów o zwołanie reprezentacji krajowej na czas okresu przechodniego, uzyskała podpisy jeszcze 22-ch deputowanych. Oprócz tego, czterech deputowanych oświadczyło się za wnioskiem, lecz nie za jego motywami. (*Tamże.*)

\* *Nowy Jork, 21 września.* Seward jest ciągle mocno chory. (*Tamże.*)

\* *Trjest, 26 września.* Według wiadomości z Hong-Kong z 7-go sierpnia, rząd chiński odmówił wszelkiej odpowiedzialności za prześladowanie chrześcijan w Korei i oświadczył, że w razie przedsięwzięcia środków dla ukarania winnych, pozostanie neutralnym. (*Tamże.*)

\* *Madryt, 25 września.* *España* wzywa rząd do wystania eskadry do portów azjatyckich, które po przekopaniu miedzymorza Suez, staną się źródłem pomyślności dla Hiszpanji. (*Cor. Hav. Bul.*)

\* *Marsylja, 25 września.* Listy z Rzymu z dnia 23-go b. m. donoszą, że cesarzowa meksykańska była oczekiwana w sprawie konkordatu. Papież przyjął w komisji specjalnej, wyznaczonej z powodu przesilenia finansowego. Trzech członków upoważnionych zostało do sprawdzenia stanu banku. W obieg wypuszczane będą małe kupony. Pius IX przyjmował u siebie generała Montebello. Utrzymują, że do d. 15-go grudnia wojska francuzkie opuszczą całkiem terytorjum papieżkie. Papież zwiedził przygotowania do bankietu dać się mającego na cześć legionu rzymskiego. (*Tamże.*)

\* (W teatrze *Rozmaitości*) występowała wczoraj pani Leszczyńska w roli gościnnej. Dzięki temu de-

biutowi, widzieliśmy *Niedorostka*, jedną z lepszych komedij, która zawsze na scenie naszej cieszyła się powodzeniem. Szczegółowe ocenienie gry i zdolności p. Leszczyńskiej, zostawiamy do zwykłej teatralnej kroniki — tu powiemy tylko, że publiczność przyjęła życzliwie debiutantkę i nagradzała ją oklaskami. Takie same dowody współczucia spotkały i pannę Szczebrowską, znaną z chórów opery tutejszej, która występując w małej roli Jagusi w *Uliczniku Warszawskim*, okazała rzeczywiste zdolności, a pięknym i wyrobionym głosem, miłą postawą i wdzięcznymi ruchami sprawiła słuchaczom prawdziwą przyjemność. *Al.*

\* (Różne wiadomości) Tegoroczny jarmark w Łowiczu zawiódł w ogóle oczekiwania, z powodu małego ruchu. Według wiarogodnych źródeł dostawiono koni stajennych 850, po większej części z Rosji; fornaliskich i włościańskich koni było sztuk 800; bydła rogatego 450, owiec 1,500. Wykaz ten w porównaniu z poprzednimi latami, jest o wiele mniejszym. Ceny koni trzymały się z tego powodu wysoko; podobnie owiec, których kiedyś do 30,000 sztuk dostawiano. Największą ilość koni zakupiono do w. księstwa poznańskiego. Z innych artykułów poszukiwanymi były szczególnie futra, i takowe w zupełności rozkupiono zaraz w pierwszych dniach jarmarku. Byli tam znani w Warszawie azteki, oraz Orfeum, a także koncerta dawał p. Kazimierz Łada. — Dokonane próby ze statkiem parowym na rzece Warcie, stanowczo rozstrzygnęły kwestję, co do możliwości urządzenia żeglugi parowej na tej rzece. Z tego powodu zawiązana została przez pp. Potulickiego i Szczanieckiego spółka, która stanowczo poparła rozwój tej żeglugi. Pierwszy, a przeznaczony w tym celu parowiez, zbudowany był przez inżyniera Ossowskiego, lecz gdy się okazało, że machina jego o sile 6 koni, była niedostateczną, przeto spółka nabywszy ten statek, zaopatrzyła go w machinę wyrównującą sile 26 koni, tak że obecnie parowiez wspomniany, zanurzając się 15 cali w wodzie, może zabierać półtora pasażerów i holować trzy galary, mające po tysiąc centnarów ładunku. Parowiez ten nawet przeciwko silnemu wiatrowi i pod wodę, robi dwie mile na godzinę. — Znany z przedstawień dawanych w teatrzyku Dobroczywości magik Lesser, zaangażowany został na jesień przez p. Zygmunta, utrzymującego zakład i ogród spacerowy w domu p. Grodzickiego, i wkrótce w salonie tegoż ogrodu przedstawienia swoje rozpocznie. — W początkach przyszłego miesiąca Dolina Szwajcarska wystawioną będzie na sprzedaż przez licytację.

\* (Wypadki). W dniu wczorajszym Krystjan Schultz, wyrobnik, lat 45 wieku liczący, przy ulicy Nowolipie zamieszkały, wszedłszy do kloaki sąsiedniego domu, przez powieszenie się życie sobie odebrał; przyczyna samobójstwa niewiadoma. — W tymże dniu w fabryce hrabiego Zamojskiego na Solcu, dymisjonowanemu żołnierzowi Fryderychowi Szynk, pracującemu tamże jako czeladnik kowalski, maszyna złamała lewą nogę poniżej kolana. — Również dnia wczorajszego przy nowo budującej się fabryce gwoździ, pod Nr. 1,600b, z powodu nieukończonego jeszcze rusztowania, trzech robotnicy, to jest: Iwan Petrow, żołnierz 3-ej brygady artilerji, Marjanna Gajewska wyrobnica i syn jej Piotr, lat 15 liczący, niosąc cegłę na górę, spadli z wysokości 5-ciu arszynów na ziemię, skutkiem czego mocno zostali potłuczeni. — Także w dniu wczorajszym, pies wściekły wpadłszy na podwórze domu Nr. 1,791/2, ukąsił dwuletniego chłopczyka, w dwóch miejscach lewej szęki.

\* (Przyjazd J. Kr. W. Księżniczki Dagmary). *Petersburg, 14 (26) września.* Dziś, we środę, raczyła przybyć do Rosji dostojna narzeczona Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Cesarzowicza Następcy tronu, księżniczka duńska Marja Dagmara. Jej królewska wysokość raczyła przybyć pod Kronsztad o godzinie 11-ej z rana, na parostatku duńskim „Slezwig”, któremu towarzyszyła eskadra ruska. Po powitaniu przez Najjaśniejszego Cesarza, Najjaśniejszą Cesarzową, Jego Cesarską Wysokość Wielkiego Księcia Cesarzowicza Następcę tronu i przez całą Najdostojniejszą Rodzinę, jej królewska wysokość przeszła z parostatku „Slezwig” na jacht Cesarski „Aleksandria” i raczyła przybyć do Peterhofu, a ztamtąd, w godzinę później, wraz z Rodziną Cesarską, do Carskiego Sioła. Liczna publiczność, zgromadzona tak na wybrzeżach Kronsztadu, jak również w Peterhofie i w alejach Carskiego Sioła, witała radośnie, głośnieimi okrzykami „hura”, dostojną narzeczoną Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Cesarzowicza Następcy tronu; niezwykła w tej porze roku, nadzwyczaj piękna pogoda, dodawała szczególnego blasku uroczystości powitania i odpowiadała ze wszech miar radośnemu wydarzeniu. (*Got.*)

\* (Komisja śledcza na Syberji). W uzupełnieniu naszej wiadomości o powstaniu aresztantów na

Syberji (patrz Dz. Warsz. N. 214), na podstawie dziennika *Sybir. Wiest*. dodajemy, że członkami komisji śledczej, która pod przewodnictwem generał-majora Oldenburga, rozpoczęła swe prace, są: pułkownik Szatilow, radca dworu Gładkow i major Petrow, — delegowani od władzy wojskowej; radca trybunału gubernjalnego Wieretnikow, radca rządu gubernjalnego Jazykow, adwokat gubernjalny Kozłow i naczelnik sekcji wyższego zarządu Jurjew, — delegowani od władzy cywilnej; obowiązki prokuratora przy komisji, jak donosiliśmy, powierzone zostały członkowi rady wyższego zarządu Milutynowi.

#### Rozjem i układy.

\* (Układy z Włochami). Zdaje się, że traktat pokoju między Austrią i Włochami zostanie niebawem podpisany, albowiem *Debatte* wiedeńska donosi w artykule mającym cechę półurzędową, że Włochy przystały: 1) na całkowite przejęcie długu tak zwanego *Monte veneto*, i 2) na przejęcie 35-u milionów złr. w srebrnej brzęczącej monecie, jako przypadającej na Wenecjańskie części długu ogólnego państwa austriackiego z 1854 r., lecz za to otrzymają bez żadnego wynagrodzenia pieniężnego te rekwiizyta w czworoboku twierdz, których niepodobna przewieźć. W kwestji uregulowania granic, prowadzone będą po zawarciu pokoju osobne układy. (Nordd. A. Z.)

\* (Układy w Wiedniu). *Florence*, 25 września. *Opinione* pisze: Konferencje wiedeńskie postępują regularnym krokiem ku końcowi. Jak donoszą, rozwiązano już kwestję dotyczącą stosunków handlowych. Traktat handlowy z 1851 r., pozostaje jeszcze przez rok jeden obowiązującym, a tymczasem toczy się będą układy nad koniecznymi jego zmianami. Komisje zostające pod prezydencją generała Thaon de Revel, a mające na celu przejrzenie i ocenienie zasobów wojennych pozostawionych przez Austrię w twierdzach wenecjańskich, przybyły już do Padwy. Jest ich pięć, z których po jednej przeznaczono do Wenecji, Palmanuova, Peschiera, jedną do Werony i Pastrengo i jedną do Mantui i Legnano.

#### Afryka.

\* (Reprezentanci prowincjonalni). *Aleksandria*, 16 września. Ma być zwołane zgromadzenie reprezentantów prowincjonalnych wybranych przez znakomitszych obywateli gminy, które obradować będzie nad sprawami kraju. (Wien. Z.)

#### Ameryka.

\* (P. Jefferson Davis). Powiadają, iż prezydent Johnson postanowił, że p. Jefferson Davis zostanie wypuszczony za kaucją na wolność, jeżeli nie będzie osądzony w październiku. Obiega pogłoska, że p. Davis oświadczył, iż nie przyjmie swego uwolnienia pod warunkiem opuszczenia kraju. (La Fr.)

#### Austria.

\* (Zaburzenie). *Praga*, 26 września. W noc wezwano straż miejską do rozpedzenia tłumów ludu, zebranych przed mieszkaniem jezuitów. Lud rzucił kamieniami do mieszkań jezuitów. (Presse.)

#### Azja.

\* (Wojna domowa). Według wiadomości z Japonji, datowanych z Szangai 22 sierpnia, pomiędzy Tajkunem i księciem Choishn wybuchła wojna, skutkiem czego ciastnina Simonosaki zamknięta została dla handlu. Według dotychczasowych wiadomości, tajkun miał górę nad niepokornym księciem lennym. (Nordd. A. Z.)

#### Meksyk.

\* (Działania wojenne). Według wiadomości z Vera-Cruz, otrzymanych przez Havane, generał Tomasz Mejia, dowódca dywizji militarnej w San Luis de Potosi, odbył rekonesans w sierra Garda i przekonał się, że republikanie opuścili swe pozycje. Depesze anglo-amerykańskie, które przyjmować należy z wielką oględnością, mówią przeciwnie, że spodziewano się, iż marszałek Bazaine stoczy, pomiędzy San Luis de Potosi i miastem Meksykiem, bitwę z generałem Garcia, mającym pod swemi rozkazami 30,000 ludzi. (La Fr.)

#### Niemcy.

\* (Elektor heski). Z mocy traktatu zawartego pomiędzy Prusami i elektorem heskim, ten ostatni ma otrzymać niezwłocznie kapitał 600,000 talarów i zachować dochody ze skarbu familijnego i wszystkie dochody ze swych dóbr. (La Fr.)

#### Portugalia.

\* (Środki militarne). Wydano w Lizbonie rozkaz, ażeby 10,000 wojska udało się do obozu Tancos. Armja portugalska liczy obecnie 30,000 ludzi. *Epoca* powiada z tego powodu, że rząd nie ma zamiarów ambitnych, lecz że musi przedsięwziąć środki dla obrony interesów narodu, w razie gdyby takowe były zagrożone. (La Fr.)

#### Prusy.

\* (Izba deputowanych). *Berlin*, 27 września. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych, prezes zakomunikował rezultat wyboru członków do komisji długów państwa. Wybrani zostali: deputowany Grabow 138 głosami, oraz Hennig i Michaelis, z których każdy uzyskał po 125 głosów. Obok tego mieli za sobą głosy deputowani Patow, Bode, Blanckenburg, Schulze (Berlin), Holzapfel i Wagener. Następnie prezes ogłosił, że trzej wyż wspomnieni deputowani stają się członkami komisji, i następnie oświadczył, że na czas zawieszenia posiedzeń, wyzna- czył deputowanego Reichenheima na kwestora izby, i że następne posiedzenie odbędzie się 12-go listopada o g. 1-ej po południu, przyczem na porządku dziennym znajdować się będzie pierwsze sprawozdanie komisji w kwestjach gmin, o petycjach. Prezes zamknął posiedzenie okrzykiem na cześć króla, powtórzonym z zapalem przez wszystkich deputowanych, którzy powstawali z miejsc. (Nordd. A. Z.)

#### Włochy.

\* (Rozruchy na wyspie Sycylii). Złaje się, że z powrotem władz do urzędowania w Palermo, zwycięstwo odniesione nad bandytami wyspy Sycylii jest zupełne. Lecz okupacja ta nie była tak bezkrwawą, jak sądzoną po przeczytaniu pierwszych raportów. Ze szczegółowego raportu generała Angioletti okazuje się, że wojska jego stoczyły zawziętą walkę z rokoszanami zasłoniętymi barykadami i domami i stracili kilka ludzi w zabitych i dość znaczną liczbę w ranionych. W szeregach rokoszan, przywódcami których mieli być były pułkownik Bentivegna i niejaki d'Aquisto, a podług *Nazione*, były ksiądz Rottolo, znajdowała się dość znaczna liczba zakonników, głównie z klasztoru bernadyńskiego w Palermo. (Nordd. A. Z.)

#### Korespondencje Dziennika Warszawskiego.

##### Włocławek, 9 (21) września (\*)

Praga. — Opera „Ziżi za Caria.”

Komunikuję dwa ciekawe ustępy z listu młodej czeskiej, w tych dniach otrzymane z Pragi przez moją kuzynkę.

„O Pradze,” — pisze ona, — „nic nowego nie mogę powiedzieć, a w ogóle uważam za bezużyteczne zajmowanie się teraz polityką... Długo już Praga jest politykowaną, a tymczasem nie słychać nic pocieszającego; mówią nawet o *dualizmie* (podziale Austrii na niemiecką i węgierską), który teraz ma być u nas wprowadzony.”

Dalej w następujący sposób wyraża się o przedstawieniu na czeskim teatrze w Pradze, opery Glinki: „Ziżi za Caria.”

„Muszę się przed wami pochwalić, że słyszała wazszą ruską przepyszną operę: „Ziżi za Caria.” Przynajmniej się, że jej muzyka oczarowała mnie, tak, że wyszłam z teatru przejęta zapalem... Opera ta, jeszcze nie zupełnie jest wyuczona; przynajmniej te części, które były dobrze wykonane, sprawiły na mnie silne wrażenie, czułością i wzniosłością tonów; nie wiedziałam sama, czy znajduję się na ziemi, czy w innym czarodziejskim świecie? Cała opera nacechowana jest prawdziwym charakterem muzyki sławiańskiej.

— o — o.

##### Lwów, 25 września.

Legion krakusów. — O procesie p. Widmana. — Ogólne uzbrojenie jako środek na rozboje. — Deputacja.

Legion polski tak zwanych „krakusów,” rozwiązany już do szczytu, a nazwa jego spocznie w kronice obok całej litanji podobnych legionów — niepozostawiając ani śladu po sobie. Ludzie, którzy w szeregi tego legionu wstąpili, oplakują tylko gorzki, zawód jakiego z powodu *zakonczenia wojny* doznali; gdyż posiadają jakie takie, które poprzednio zajmowali, są obecnie przez innych zajęte; najlepiej wyszli jednak awanturnicy. Niejaki Sokołowski, degradowany na wieczne czasy wachmistrz, a później eksuciekinier z r. 1863, — został nadporucznikiem i adiutantem, a po rozwiązaniu korpusu, wyjednał mu jego protektor lokację, z tą samą rangą w pułku regularnym.

Mylne zapatrywanie się p. adwokata Rodakowskiego, obrońcy p. Widmana, co do artykułu X traktatu pokojowego między Austrią a Prusami, oraz na uchwałę sądu krajowego w tymże duchu w sprawie prasowej o której donosiłem, — odrzucił sąd wyższy, jak to przewidywałem, co jednak panu obrońcy nie przeszkodziło odwołać się znów przeciw tej uchwałę do najwyższej instancji. Powtarzam jeszcze raz: „co się odwlecze to nie uciesze.”

*Narodówka* podnosi swój głosik chociaż nieznacznie w sprawie rozbojów zalecając na zażegnanie tej burzy bardzo skuteczny środek, którym ma być ogólne

uzbrojenie mieszkańców!!! W podobnych wypadkach nie brak *Narodówce* taktyki rządów podziemnych, — ani słowa.

W tych dniach odjeżdża ztąd deputacja rusinów pod przewodnictwem księdza arcybiskupa Litwinowicza do Wiednia, z protestem przeciw zaprowadzeniu języka polskiego w szkołach. Y.

##### Zürich, 20 września.

Zapozwanie *Głosu Wolnego* za oszczerstwa przed trybunał komitetu — Artykuł 127 kodeksu karnego emigracyjnego. — Ignacy Kamiński i Wilhelm Habicht. — Giller i *Niepodległość* zmieniły pobyt. — Zamiar Gillera. — Posiedzenie kwartalne towarzystwa bratniej pomocy. — Wyrok na pojedynkujących się. — Odrzucenie nowej ustawy. — Ultimatum. — Wystawa starożytności i sztuki średniowiecznej.

Świętorzecki Bolesław i Wróblewski Walery, członkowie komitetu centralnego, zapozwali (pierwszy dnia 8, drugi 11 b. m.) do odpowiedzialności karnej przed trybunał komitetu centralnego, redakcję *Głosu Wolnego* w osobie głównego redaktora Żabickiego, o oszczerstwo, obmowy, fałsze etc. z powodu umieszczanych kilkakrotnie w temże piśmie artykułów przypisyjących im czyny: złodziejstwa, oszustwa i fałszerstwa, jakich się dopuścić mieli podczas swego zarządu kasą delegacji litewskiej (z której to delegacji Bogiem i prawdą, tylko z powodu nadużyć w *Głosie Wolnym* wyłuszczonej, zostali wydalen). Komitet centralny zdecydował sprawę tę oddać pod zawyrokowanie sądu nadzwyczajnego, tworzącego się obecnie (niezależnie od stałych sądów) wyłącznie dla sądzenia główniejszych złodziei narodowych.

Artykuł 127 kodeksu karnego emigracyjnego, za uczyniony urzędnikowi narodowemu a nie udowodniony zarzut jego dobrą sławę szarpiący, naznacza na oszczercę piątą stopień kary, to jest chłostę w ilości od 40 do 100 razów.

Na liście pozwanych przed kratki sądu nadzwyczajnego o zwrot skradzionych w czasie powstania sum narodowych, figurują także obywatele: Ignacy Kamiński (o zwrot sumy 22,000 franków zabranych towarzystwu kościuszkowskiemu w St. Gallen) i Wilhelm Habicht (o 2300 guldenów austriackich, skradzionych w Krakowie Aleksandrowi Biernawskiemu z biórka, sposobem gwałtownym, bo przez wyłamanie, jak tenże Biernawski twierdzi, zamka).

Giller pożegnał dziś Bendlikon i przeniósł się na Hottingen. Zamierza on po zupełnem uregulowaniu się w teraźniejszej swojej rezydencji, odbyć znów wędrowkę po Europie w celu polityczno-finansowym. Zarząd nad drukarnią podczas jego nieobecności, obejmie dyrektor policji narodowej Noskowski Władysław. Plater wcale nie żałuje (owszem przeciwnie, bardzo jest kontent z tego), że się pozbył sąsiedztwa Gillera.

Wczoraj po południu w szynku „pod białym koniem,” odbyło się pod prezydencją Taczanowskiego, kwartalne posiedzenie towarzystwa bratniej pomocy. Posiedzenie zagał Taczanowski. Odczytano następnie sprawozdanie, sprawdzono rachunki i obejrzano pustą kasę; poczem przystąpiono do wyborów. Prezesem towarzystwa obrany został Jaworski vel Belina; członkami rady: Miklaszewski, Żołnowski, Tyszka i Zagrodzki.

Sąd kantonalny na posiedzeniu swoim dnia 15 b. m. Piegłowski, Jaworskiego i ich sekundantów od kary uwolnił, z powodu, że pojedynek do skutku nie przyszedł i że miał się odbyć nie w Szwajcarii, lecz na gruncie baedńskim. Sekundanci: Jordan i Budzyński nie zupełnie są z takiego wyroku zadowoleni; spodziewali się bowiem, że skazani będą na wypędzenie i że tym sposobem nie potrzebowaliby się troszczyć o długi.

Naczelnicy i członkowie rad podwładnych komitetowi centralnemu towarzystw w Szwajcarii, mając sobie na posiedzeniu nadzwyczajnym dnia 14 b. m. przedstawioną przez regimentarza Horodyńskiego nową ustawę (ułożoną przez Bosaka, Giller a et comp.), podług której reorganizacja przeprowadzona być miała, takową jednomyślnie odrzucili, jako zbyt ścieśniającą swobody stowarzyszonych, przeciw wszelkim zmianom stanowczo zaprotestowali i przesłali komitetowi centralnemu pod dniem 16 t. m. ultimatum, że towarzystwa tylko pod warunkiem zachowania im dotychczasowej autonomji i narazy, władzę komitetu uznawać będą, w razie zaś przeciwnym, wiedzieć nic o nim nie chcą.

Główną przyczyną opozycji tej przeciw nowemu porządkowi rzeczy, było to, że podług powyższej ustawy, wszystkie towarzystwa miały być przeistoczone w gminy centralistyczne, rządzone nie jak dotąd przez rady wybieralne, lecz przez mianowanych od komitetu urzędników (gospodarza gminy, kasjera i sekretarza) i że rozporządzanie funduszami gminy sobie komitet wyłącznie zostawiał.

Komitet na ultimatum żadnej jeszcze dotąd nie dał decyzji i niewiadomo czy pozostanie wszystko in sta-

(\*) List ten wzięty jest z *Warsz. Dniw*.

tu quo, czy też kodeksem swoim zmuszać zechce upornych do posłuszeństwa.

Plater na korzyść swoich podkomendnych uciekinierów, urzęduje w przyszłym miesiącu na Oślej górze wystawę zabytków starożytności i sztuki średnio-wiecznej, za biletami płatnymi po franków 3 każdy.

Paryż, 17 września. (\*)

Teatra. — Ministrowie meksykańscy. — Związek Rosji z Ameryką. — Zamiary Francji i Bismarcka. — Organizacja wojska francuzkiego. — Nagroda. — Wynalazek. — Wyprawa do Korei — Capefigue. — Okólnik Lavaletta.

Otwierają się teatry: w Passy i przy ulicy Lafayette, tak, że wraz z niedawno otwartym cyrkiem cesarzewicza, liczba wszystkich teatrów w Paryżu, doszła do 21.

Czy niema amatorów na posady ministrów w Meksyku? Wybrani przez cesarza Maksymiljana z wojskowych francuzkich, nie zostali zatwierdzeni przez Napoleona III. „A nie trzeba było grodzić ogrodu; nie trzeba było sadzić kapusty.”

Związek Rosji ze Stanami Zjednoczonymi, bardzo się nie podoba francuzkim dziennikom, szczególniejszanownemu p. Malespine w *Opin. nation*. Widać nie ma z kim zaprzyjaźnić się w Europie, kiedy Rosja zawarła związek z Ameryką.

Tymczasem dla kwestji wschodniej, Rosja chciałaby zawrzeć przyjaźń z Prusami. Mądra jest ona po szkodzie i sądzi, że lepiej z silnym żyć w zgodzie, a p. Bismarck dawno ma ochotę wnieść się do kwestji wschodniej, gdzie na wszelki wypadek umieścić księcia Karola Hohenzolernskiego.

Francuzi zamierzali wprowadzić do wojska pruską organizację, nie myśląc o jej niedogodnościach; lud jawnie wyraża swój wstręt do *landwerów* i *landsturmwów*. Jeżeli nadużycie poboru do wojska straciło Napoleona I, to przekształcenie całej ludności na żołnierzy, skróci kark trzem Napoleonom.

Sułtan turecki, udzielił margr. de Moustier, na posłuchaniu pożegnaniem, order wielkiego Osmanli.

Austrjak Stämpf, wynalazł środek obserwowania ruchów armji nieprzyjacielskiej. Stanowią go trzy balony (Nie tak u nas był opisany ten wynalazek. *P. R.*). Ponieważ nieprzyjacieli będzie robił to samo ze swej strony, to może wynikną walki nadpowietrzne, jak już istnieją podziemne w minach i kontrminach. Gdyby Benedek był rozkazał armji saskiej zająć wąwozy prowadzące do Czech, byłoby to lepiej.

Admirał Rose udał się z eskadrą ku Korei, dla ukarania mieszkańców za złe obejście się z francuzkami misjonarzami. Czy Japonja i Chiny nie przeszkodzą tej wyprawie?

Wczoraj o godzinie 9-ej rano był pogrzeb Leona Goslan. Nie wiedziałem, że należał do rodziny izraelskiej z Marsylii, ale przeszedł na wiarę chrześcijańską.

P. Capefigue wydał dzieło o pani Krüdener; grobowa to mowa nad świętym przymierzem i kobietami zajmującymi się polityką.

Neapol, 20 września.

Reforma administracji. — Sycylja. — Cholera.

Zajmują się bardzo obecnie u nas, ulepszeniami mającymi być wprowadzonymi w różnych gałęziach administracji, w celu zmniejszenia liczby urzędników i uproszczenia systemu biurokratycznego, przejętego od Piemontu, najzawikłańszego, najkosztowniejszego i najuciążliwszego w całym świecie. Jest to olbrzymia praca, niepodobna do wykonania w epoce tak zachwyrzonej jak naszej, i przy kształcie rządu, gdzie gabinet nie ma trwałości zapewnionej i gdzie ministrowie właśnie w chwili kiedy po ściślejszej rozprawie opracowali ważne projekta i poznali potrzeby administracji, lada moment zmuszeni są usuwać się w skutku nieprzychylnych uchwały izby.

Wiadomości z Palermo są bardzo groźne. W Sycylii potrzeba by przedsięwziąć podwójną kurację: wojskową, dla zabezpieczenia życia i mienia obywateli; i moralną, zależącą na wpojeniu mieszkańcom poszanowania prawa, władz publicznych własności i zamiłowania porządku. Najlepiej odpowiada temu zadaniu szkoła wszelkiego rodzaju, nawet przymusowa, gdyby tego było potrzeba. Co do bezpośredniej przyczyny jaka spowodowała obecne rozruchy, należy jej szukać w wrodzonym wstręcie sycylijanów do poboru do wojska, który został wprowadzony w Sycylii dopiero od 1860 r.; lecz nasza prasa jednoznacznie składa winę na stronnictwa krańcowe, a mianowicie na legitimistów i klerykalnych, słusznie utrzymując, iż rzeczy nie byłyby zaszyły tak daleko, bez podżegania i kierunku tajemną ręką.

Cholera przybiera na prawdę niepokojące rozmiary; zachorowują po 250 osób dziennie, a umiera od

160 do 170. Okolice nie są mniej oszczędzane niż miasto; straszna ta plaga zabiera niezliczone ofiary.

G. P.

### Nasze położenie finansowe \*).

III.

Konieczność ogólnej zasady, która łączyłaby wszystkie pojedyncze środki, proponowane dla wyjścia z przesilenia. — Co ma nam służyć za tę ogólną zasadę?

Widzieliśmy, że gorąca walka pomiędzy naszymi ekonomistami, co do środków dla powiększenia dochodów państwa, sprowadza się do dwóch głównych zdań. Jedni stawiają na *pierwszy plan*, poprawę systemu pieniężnego, sądząc że bez regularności jednostki monetarnej, jako głównego narzędzia produkcji, niemożliwy jest wszelki jej postęp; drudzy — stawiają na pierwszym planie samą produkcję, nie wymagają dla niej niczego, prócz znaków papierowych i pozostawiają stronę pieniężną na boku, licząc że sam się poprawi w skutku powiększenia produkcji.

Drugie zdanie doszło do krańcowych paradoksów i posunęło swe propozycje do zupełnego pokrycia biletami kredytowymi wszystkich deficytów budżetowych; niemniej w ogólnym stanowisku kwestji, albo raczej w punkcie wyjścia, przewyższa pierwsze zdanie.

Pieniądze stanowią jedno z narzędzi produkcji; ale przedewszystkiem jak i wszystkie inne narzędzia są *następstwem* produkcji. Żywa siła, to jest prosta bezpośrednia praca, może tworzyć nie tylko z niedźmi narzędziami, ale i bez wszelkich narzędzi. Czyż można zatem wątpić, że nie produkcja względem pieniędzy, a pieniądze względem produkcji powinny zostawać w podległej zależności. — Lecz tu kończy się przewaga pierwszego zdania; skoro tylko zwraca się do praktycznego zastosowania swej zasady, wpada w jeszcze większe jednostronności niż te jakie zarzuca swym przeciwnikom, których poglądy uważa za nadzwyczajnie wąskie. <sup>1)</sup>

Nie potrzebujemy wszelako, wcale przybierać roli sędziego i za pomocą długich krytycznych zwrotów poszukiwać kto z przeciwników i w czem mianowicie ma słuszność lub jest niekonsekwentny. Na początek dósy tego, że zgodziliśmy się, iż pierwszym i najgłówniejszym środkiem powiększenia dochodów państwa, powinien być *rozwoj narodowej produkcji*. Przyznanie tego faktu może *nie znaczyć* i jednocześnie *znaczyć bardzo wiele*. Wszystko zależy od tego, jak go pojmować. Dla tego przedewszystkiem powinniśmy zastanowić się nad samem pojęciem o tej roli, jaką ma odgrywać praca narodowa w zaradzeniu naszemu przesileniu.

Bezustannie napotykaemy frazesa: należy rozwinąć produkcję o czystą, należy podnieść pracę narodową. Lecz wpatrując się, co towarzyszy po większej części tym frazesom, przekonujemy się, że nawet nasze pojęcia o narodowej produktywności nadzwyczaj są nieokreślone. Wszyscy przyznają, że trzeba ją posunąć, ale jak, czem? Jedni mówią — że przez wprowadzenie taryfy protekcyjnej; inni — że przez urządzenie banków ziemskich; trzeci — że przez budowę kolei żelaznych; czwarcy — że przez utworzenie handlowej floty narodowej, przekształcenie giełdy i t. d. Wszystko to jest dobre, każdy z tych środków, jest jeden lepszy od drugiego, ale co je pomiędzy sobą łączy, gdzie jest ogólna zasada, która kierowałaby je wszystkie w *jedną* stronę, służyłaby dla wszystkich za jednego przewodnika? Przecież można budować drogi, zaprowadzać banki, zachęcać przemysł, tworzyć handlową flotę, wypierać wszystkich cudzoziemców z giełdy, — a z tem wszystkiem nie posunąć się ani na krok w pomyślności narodowej i nie podwyższyć dochodów państwa, więcej niż na jakie 5 — 10 procent.

Oto A. P. Sz. naprzykład, podsuwa nam, i przytem w *niezbyt* długim czasie, 40 milionów nowego dochodu, w tej liczbie 20 milionów z samej wódki? Cóż, czy mamy zadowolnić się temi zdrowymi polityczno-przemysłowymi zasadami, które obiecują Rosji w *niezbyt* długim czasie, takie bogate powiększenie dochodu. Czy same przez się te *pojedyncze* zasady, jak i wszystkie pojedyncze środki, zawierają pewną rękoj-

\* Artykuł ten jest wzięty z *Rus. Inw.*; patrz *Dzien. Warsz.* Nra 209, 210, 211, 212 i 213).

<sup>1)</sup> Dobrze, gdyby zarzuty ograniczyły się na *wązkosci*. Na nieszczęście, w tej polemice zdarzało nam się czytać takie rzeczy, że naprzykład, naganiać pieniądze papierowe, ten *najdoskonalszy rodzaj pieniędzy*, dla tego, że można je nadużyć, *znaczy być socjalistą, komunistą* i reglementatorem, lecz nie ekonomistą lub uczonym finansistą. Najdziwniej, że taki artykuł znalazł przytułek w tak szanownym i sumiennym organie jak *Torgowyj Zbornik*. Czyż rzeczywiście tak trudno było dostrzedz, całą pustość tego artykułu.

mję, że z nimi Rosja wyjdzie nie tylko z ekonomicznego i finansowego przesilenia obecnej chwili, lecz i wiecznego swego przesilenia, z zacofania od Europy?

Oczywiście nie. Podobna rękojmja może być używana nie pojedynczemi środkami, a przedewszystkiem, ogólnymi zasadami, — ponieważ przy całej zdrowości każdego środka pojedynczego, tylko fundamentalne zasady określają rozległość lub wązkość następstw tych środków i ogólnego z nich rozwoju.

Widzieliśmy, że ekonomiczne środki przeszłego perjodu były czasem wyborne, a czy daleko nas zaprowadziły przy braku żywotności głównej zasady? Staliśmy się uboższymi stosunkowo do Europy, niż byliśmy przedtem. To samo może powtórzyć się i teraz, jeżeli ogólna przewodnicząca zasada ekonomiczna będzie niedostateczna. Dochody państwa wzniósł się, przemysł i handel rozwinął się, ale koniec końcem i jedne i drugie rozwiną się niedostatecznie, będą jak poprzednio, nie odpowiadają położeniu, jakie Rosja zajmuje w środku Europy, a które Europa z wzrastającą zaciętością zaprzecza nam swemi materialnymi i intelektualnymi postępami.

Gdzież jednakże szukać mamy teraz przewodniczącej zasady?

Monarcha oswoił włościan, dał całej Rosji wolność prasy, złączył wszystkie stany w harmonijne ziemstwo, nadał swym poddanym do ich sporów cywilnych sąd, jednakowo dla wszystkich słuszny i bezstronny. Po raz pierwszy Rosja ukazuje się organicznie złączoną, po raz pierwszy jej ludność okazuje się organiczną całością... Ta organiczna całość ludności, stanowi zakład naszej wielkości; na niej to mianowicie odtąd powinien być opierany nasz rozwój. Jeśli o niej zapomnimy, jeżeli do nowego gmachu wprowadzimy naszą poprzednią stanową i ekonomiczną różnicowość, nasze poprzednie poglądy na lud *prosty*, — a gmach zacznie rozchodzić się; jedni (nieznaczająca mniejszość) pójdą daleko naprzód, inni (cała większość) pozostaną daleko w tyle; nadzieja na wielkość Rosji, której podstawy stanowi właśnie ogrom masy ludności, będą musiały być odroczone na czas nieograniczony. Zachowawszy tę całość, postępując razem, łatwo zagładzimy wszystkie długi, nabyte przeszłością.

Tak, całość, łączność rozwoju całej masy ludności Rosji — to jest fundamentalna zasada, do której należy stosować się, na której odtąd powinien budować się każdy pojedynczy środek ekonomiczny. A jeżeli pozostaliśmy daleko w tyle za Europą, zbyt długo zachowali prawo poddaństwa, oddzielające przepaścią jedną część naszej ludności od drugiej, to teraz, wspólnem poruszeniem całego ludu, możemy nie tylko dogonić Europę, ale nawet ją prześcignąć.

Europa dotąd nie wydobyła się jeszcze z więzów feudalizmu. Osobistość w niej, jest mniej lub więcej zabezpieczona. Ziemia jest mieniem zaledwie niewielkiej części ludności <sup>2)</sup>; przemysł żywi tylko o tyle o ile ma zamówień. Europa będzie musiała potrzebować pracy i walk, żeby zapobiedz proletarijatu; Rosja zaś przystępuje do wolnej działalności w innych, korzystniejszych warunkach. Cała jej masa ludności otrzymała trwałe środki do życia, cała może równomiernie postępować ku pomyślności i dla tego w rezultacie dawać daleko większą sumę ogólnego przybytku bogactwa, — *aby tylko środki pojedyncze zgadzały się z warunkami ogólnego jej położenia i jednako obejmując tak przednie jak i tylne jej szeregi, jednakowo wszystkich posuwały naprzód*.

Jak u amerykańców masa ludności, stanowi pierwszą podstawę wszystkich rachub względem przyszłych środków państwa, służy naprzykład, w danej chwili za podstawę wszystkich obliczeń co do umorzenia nagromadzonego długu Stanów Zjednoczonych — tak samo u nas masa ludności powinna być przyjęta za podstawę obliczeń co do umorzenia długów przeszłości, co do utworzenia w Rosji materialnego położenia, odpowiedniego wymaganiom jej europejskiego stanowiska. Masa ludności ciągle powinna być u nas w rachubie, nie powinniśmy spuszczać oczu z jej cyfr; a tymczasem zdolni jesteśmy pisać całe ekonomiczne traktaty, wcale o niej nie wspominając, lub wspominając machinalnie, tylko dla formy. Ale czy dostateczna tu jest sama forma, kiedy Rosja wzrasta tak szybko, że nie zdoła dojrzeć nasze pokolenie, a już będzie liczyła *100 milionów ludu!*

<sup>2)</sup> W Anglii naprzykład, z 20 milionów ludu, tylko 250,000 posiada grunta; z nich 2,000 posiada trzecią część całych obszarów gruntowych, pozostałe 248,000 posiada dwie trzecie, a cała masa 29 milionów jest bez gruntów. We Francji posiada grunta czwarta część ludności. W Niemczech stosunek ten jeszcze jest mniejszy.

\*) List ten wzięty jest z *Dniew. Warsz.*



# OBWIESZCZENIA SADOWE I ADMINISTRACYJNE.

## UW I A D O M I E N I A.

(N. D. 4882).

По Указу Его Величества  
АЛЕКСАНДРА II-го,  
Императора и Самодержца Всероссийского  
Царя Польского,  
и проч. и проч. и проч.  
Советъ Управления Царства.

Признавъ необходимымъ занять безотлагательно нараспространение Повонковскаго клубина въ окрестностях Г. Варшавы, участокъ земли въ 1989 саж. 36 фут. 57 дюймовъ, или 2730 полъ. кв. локтей, который состоитъ въ явнотвѣстическомъ владѣнн Карла Корнета и принадлежить имѣнню Повонки находящемуся въ продажѣ съ публичныхъ торговъ, на основанн ст. 2-й 3-й пункта Постановленн Совета Управленн отъ 6 (18) Юнн 1852 г. объ отчужденн недвижимой собственности на общественную надобность, Советъ Управленн по представленн Правительственной Коммиссн Внутреннихъ Дѣлъ постановляетъ:

Ст. 1-я

Состоящн Варшавской Губернн Варшавскаго Уѣзда въ окрестностях Г. Варшавы участокъ земли въ 1989 саж. 36 фут. 57 дюймовъ или 27,300 кв. полъ. локтей принадлежатн явнотвѣстическому владѣльцу Карлу Корнету обратнть на распространенн клубина называемаго Повонковскимъ.

Ст. 2-я

Обращенн этого участка на общественную надобность, должно быть произведено на основанн положенн 6 (18) Юнн 1852 г. объ отчужденн частной собственности.

Ст. 3-я

Исполненн настоящаго постановленн которе должно быть внесено въ Дневникъ Закоповъ, возлагается на Правительственную Коммиссн Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ 15 (27) Юн. 1865 г.  
Намѣстникъ Генераль-Адъютантъ  
(под.) Графъ Бергъ.  
Главный Дир. Пред. въ П. К. В. и Д.  
Дѣль (под.) Князь Черкавскнй.  
и. д. Статсъ-Секретаря  
(под.) А. Заборовскнй.  
въ П. К. В. и Д. Дѣль N. 14055.  
Върно:  
За Начальника Секцн,  
(под.) Трншевскнй.

## OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N. D. 6033) *Pisarz Kancelarji Ziemiańskiej Gubernji Warszawskiej w Warszawie.*

Z powodu śmierci Jana Dycfeld, współwierzyciela ostrzeżenia dla sum rsr. 855 i rsr. 135 z procentami, oraz kosztów rsr. 13 na dobrach Poddebice w Okręgu Zgierskim położonych, pod Nr. 6 Działu IV wykazu hipotecznego, zapisanych. Otworzył się spadek do regulacji którego, wyznaczam termin na dzień 31 Grudnia n. s. b. r. w Kancelarji Hipotecznej dóbr Ziemiaskich Gubernji Warszawskiej.

Warszawa dnia 16 (28) Czerwca 1866 r. Kuczyński.

(N. D. 6057) *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej Gubernji Plockiej.*

Po nastąpnjej śmierci:

1. Celestyna Białowiejskiego, współwierzyciela sumy rsr. 600, na dobrach Wielgie z Okręgu Lipnowskiego, w Dziale IV pod Nr. 11b intabulowanej.

2. Bogumiła Bansemer'a, prawo 20-to letniej dzierżawy młyna Nietrzeba, w dobrach Wildno Okręgu Lipnowskim, w Dziale III pod Nr. 3 wpisane mającego.

3. Tadeusza Sichen'ia, właściciela dóbr Obrytte lit. A, L, w Okręgu Ostrołęckim leżących.

4. Ksawerego Krajewskiego, wierzyciela sum: na dobrach Kleczkowo lit. F, G, H, I, K, L, z Okręgu Ostrołęckiego, w Dziale IV pod Nr. 6 rsr. 1,050, pod Nr. 7 rsr. 750 i pod Nr. 9 rsr. 450. intabulowanych.

5. Ignacego Trzeińskiego, właściciela dóbr Witkowo, w Okręgu Lipnowskim leżących.

Otworzył się spadki, i rozporządzone zostały postępowania spadkowe, do zamknięcia których, termin półroczny na dzień 24 Marca (5 Kwietnia) 1867 r. w Kancelarji Ziemiańskiej przedemną oznaczam.

Płock dnia 10 (22) Września 1866 roku.

Janczewski Wawrzyniec,  
Mag. Ob. Pr. i Adm.

## D O N I E S I E N I A P R Y W A T N E.

### NADZWYCZAJNE ZNIŻENIE CENY!

Prenumerata cząstkowa na dzieło w całości ukończone.

## SŁOWNIK JĘZYKA POLSKIEGO,

OBEJMUJĄCY:

oprócz zbioru właściwie polskich, znaczną liczbę wyrazów z obcych języków polskiemu przyswojonych; nomenklatury tak dawne, jak też nowo w użycie wprowadzone różnych nauk, umiejętności, sztuk i rzemiosł; nazwania monet, miar i wag główniejszych krajów i prowincji; mitologią plemion słowiańskich i innych ważniejszych, tudzież oddzielną tablicę słów polskich nieforemnych z ich odmianą;

do podręcznego użytku wypracowany

przez A. Zdanowicza, M. B. Szyszkę, J. Filipowicza, W. Tomaszewicza, F. Czepelińskiego i W. Korotyńskiego.  
Wydany staraniem i kosztem MAURYCIEGO ORGELBRANDA.

Tom wielki na 2 części podzielony, w formacie wielkiej osemki, 144 arkusze (2294 strony po 2 szpalty), najdrobniejszym piśmem, wyrównujący objętością treści 500 arkuszom zwyczajnego druku.

DZIEŁO W CAŁOŚCI UKOŃCZONE.

Założeniem Autorów Słownika było, przedstawić ogółowi książkę przystępną dla wszystkich warstw społeczeństwa, a pragnących poznać się z mową ojczystą lub ją zgłębić miano oraz na uwadze wyczerpać wszystkie skarby języka po nasze czasy i ułatwić czytającym jakiegokolwiek książki polskie zrozumienie nieznanym im lub niejasnym pojedynczym wyrazem tak w mowie jako i piśmie; zgola, uczyniono Słownik książką pożyteczną i niezbędną. Pomimo to, przedsięwzięcie nie doznało przyjęcia na jakie zasługiwało, a wydawca poświęciwszy 6 lat mozolnej pracy i włożywszy kapitał przeszło 13,000 rsr. wyprzedaży, kosztów swoich drogą prenumeraty nie pokrył. Przyczyną niepowodzenia może w tem szukać należy, że Słownik, poszytami ogłaszany, nie przedstawiał dosyć rekojmii dojsca do końca, lub że cena na pozór zdawać się mogła za wysoką, chociaż stosunkowo do innych książek obliczona, należy do najniższych. Teraz, gdy dzieło w zupełności ukończone, wydawca zwraca uwagę Ogółu na pożyteczną Autorów pracę, a pragnąc z jednej strony Słownik jak najbardziej rozpowszechnić, z drugiej kosztu swoje pokryć, wyrzeka się przedtem spodziewanych korzyści za pracę i włożony kapitał, a dąży tylko do uchronienia się od straty, usuwając wszelką wątpliwość nawet co do ceny, którą z dotychczasowej

### Rs. 12 zniża o połowę t. j. na Rs. 6.

Nadto, cenę tę rozkłada na wypłaty częściowe w sposób następujący: Słownik może być nabywany w całości za Rs. 6, lub poszytami sposobem prenumeraty. Co miesiąc puszczane będą w obieg 3 zeszyty po 20 kop.; zatem całe dzieło na 30 zeszytów po 20 kop. rozdzielone. Osoby nie mogące 6 Rs. jednorazowie na książkę wydać, nabywając co 10 dni zeszyt Słownika, staną się w ciągu 10 miesięcy posiadaczami skarbku mowy rodzinnej. — Tak korzystna i niepraktykowana dotychczas taniłość znakomitej wartości dzieła, Wydawca śmie pochlebiać sobie, że znajdzie należne u Publiczności uznanie.

Wszystkie Księgarnie w Kraju upoważnione zostają do sprzedaży Słownika pod wyżej przytoczonymi warunkami. — Za granicami Królestwa Polskiego cena Słownika z powodu szczerpłego Księgarzom ustępstwa, na Rs. 7 się ustanawia.

Zyczący pocztą Słownik franco otrzymać, zechcą nadesłać do Wydawcy Rs. 7, a Słownik w miarę wnoszonej opłaty, częściami się dostarczy.

Maurycy Orgelbrand, Księgarz.

Krakowskie-Przedmieście N. 407 (nowy 1.)

(N. D. 5995).

## BLUSZCZ

PISMO TYGODNIOWE ILLUSTROWANE DLA KOBIET

Z DODATKIEM OBEJMUJĄCYM UBIORY I ROBOTY

wychodzić będzie w kwartale IV r. b. pod dotychczasową redakcją.

W pierwszym zaraz Numerze rozpocznie się druk powieści p. t.

### PAN MAJOR przez J. J. Kraszewskiego.

Prenumerata wynosi:

w Warszawie, kwartalnie Rs. 1 kop. 80.

Na prowincji, w Królestwie i Cesarstwie rocznie Rsr. 8, półrocznie Rsr. 4, kwartalnie Rs. 2.

Za oddzielną kopertę dopłaca się kop. 50 kwartalnie.

Cztery ubiegłe kwartały *Bluszcza* który od 1 Października 1865 wychodzić zaczął, sprzedaje się licząc za kwartał Rs. 1 k. 80; z przesyłką pocztową Rs. 2; w osobnej kopercie Rs. 2 kop. 50.

Prenumeratorowie z Cesarstwa raczą nadsyłać żądanie wraz z opłatą pod adresem księgarni wydawcy i Składu Nut Muzycznych Michała Glücksberg, przy ulicy Krakowskie Przedmieście w domu W. Grodzickiego N. 9 (411).

Michał Glücksberg Wydawca.

(N. D. 5855).

Do Składu Hurtowego wszelkich wyrobów Tabacznycych pod Nr. 471B. plac Resursy Kupieckiej (Patent Nr. 42), nadszedł transport **Cygar** z zakontraktowanej fabryki A. T. Müllera w Petersburgu. **Cygara** te dla dogodności PP. Dystrybutorów handlujących tym wyrobem, są pakowane w dostatecznej ilości po 10 sztuk.

### J. Rosenblum.

Tamże potrzebny Subjekt dobrej konduity, któryby chciał szczerze pracować. (15091)

(N. D. 5874).

**Agronom** praktycznie i teoretycznie wykształcony w pierwszych gospodarstwach Ks. Poznańskiego, posiadający język polski i niemiecki, poszukuje miejsca zaraz lub od S-go Michała, bliższe wiadomości udzieli w składzie głównym dywanów, ulica Miodowa Nr. 490/1 w W-go Genelego. (3—1501).

(N. D. 5914).

**Pan S. H. Blickmann** jest z obowiązków Komissanta mego uwolniony, przeto upraszam, aby mu żadnych wypłat na mój rachunek nie czynić.

### August Patschke.

w Niechcicach. (3—15247).

### Ostrzeżenie.

(N. D. 6006) *Urząd Loterji w Królestwie Polskiem.*

Na zasadzie doniesienia kolektora loterji Salomona Wejss, w mieście Warszawie, podając do wiadomości, iż 1/4 losu pod Nr. 16994d, z 5-ej klasy 106 loterji przypadkowo zaginęła, ostrzega zarazem teraźniejszego posiadacza, że żadnej korzyści z takowej nie odniesie, gdyż wygrana tylko właścicielowi w kostroli kolektora zapisanemu wypłaconą zostanie.

Warszawa d. 10 (22) Września 1866 r.

Naczelnik Urzędu Loeschern.  
Sekretarz Urzędu J. K. Noiński.

(N. D. 5991) Na mocy otrzymanego w d. 13 (25) Września 1866 roku że **plenipotentcja** na dniu 21 Września 1865 r. przed Królewsko-Saskim Urzędem Sądowym w obwodzie Drezdeńskim, przez Juljã z Orzeszków Mierzejewską, na imie córki jej Aleksandry z Mierzejewskich Gustawa Barona Pfaffius małżonki, wystawiona przez Juljã Mierzejewską odwołaną została, skutkiem czego, **ostrzega** się strony interesowane, iżby w interesie **dóbr Neple**, z przyległościami w Okręgu Bialskim Gubernji Lubelskiej położonych, poprzednio Julji Mierzejewskiej, na teraz podpisanego własność stanowiących, nikt z tąż **Aleksandra Baronową Pfaffius**, w żadne umowy nie wchodził, mianowicie co do resztującego szacunku za pomienione dobra Neple Julji Mierzejewskiej należnego

### P. Kornilowicz.

(N. D. 5695) Podaje do powszechnej wiadomości, iż bilety lombardowe wydane za N. 7.183 i 3.084 przypadkowo zaginęły.

Wzywa się więc posiadacza, iżby najpóźniej w sześć tygodni od dnia 29 Września roku 1866 to jest od daty ostatniego ogłoszenia zgłosił się i prawo posiadania onegoż w Dyrekcji Lombardu udowodnił, gdyż w przeciwnym razie duplikat biletu wydanym zostanie osobie, której nazwisko zapisane w księgach Dyrekcji. (14734)